

[Aksel Møller.]

ler, vi i dette folketingsår står over for, et eksempel på, at der er en hestehov, som det er let at få øje på, en socialistisk tankegang; og i den udstrækning, hvori den slags tankesæt dukker op i regeringens politik, må man regne med, at vi er et oppositionsparti.

Forudsætningen for større investering må jo være en større kapitaldannelse, det vil sige en større privat opsparing. Det er til syvende og sidst vel også et problem om skattepolitikken. Vi vil i allerhøjeste grad støtte bestræbelser for at opmuntre opsparing. Helst ville vi se en lovgivning, som skabte generelle lempelser for opsparing, men vi kan også bidrage til en lovgivning om formålsbestemte opsparinger af samme karakter i princippet som efter investeringsfondsloven, f. eks. hensættelse til et barns uddannelse, hensættelse til egen etablering af virksomhed i by eller på land, af hvad art nævnes kan. Det er klart, at ikke mindst hensættelser og opsparinger i egen bolig er en af den slags formålsbestemte opsparinger, som kunne redde den højtærede arbejds- og boligminister for mange bekymringer — altså hvis man virkelig med rund hånd turde give opsparingen en chance. Men jeg kan ikke forstå, at man, samtidig med at man i åbnings-talen erkender nødvendigheden af investeringer, opretholder tvangslånet. Der er jo ingen tvivl om, at det offentlige beslægtet for stor en del af landets opsparing; det viser sig rent faktisk i den kreditstramning, vi lever under.

Det ærede medlem hr. Per Hækkerup fremsatte i dag nogle bemærkninger, hvoraf det fremgik, at han anså staten for nu at være neutral på lånemarkedet. Det er staten — hvis det ærede medlem har ret i sin vurdering af tallene: de 200 mill. kr. om året i to år fra tvangslånet — i to år. Men betyder det, der er sagt om dette, en tilkendegivelse af, at vi skal fortsætte med tvangslån? Hvilke forventninger har man om at bringe statens kapitalbehov så hurtigt ned? Jeg synes, det kunne være ønskeligt at få at vide: på hvilken måde vil regeringen opmuntre en privat opsparing, der muliggør investering til lempelse i kreditstramningen? Man kan sagtens sige, at staten er blevet neutral, når sandheden er

den, at staten har taget en del af de midler, som skulle til for at styrke lånemarkedet, taget dem gennem tvangslånet. Der bliver ikke større kapitaldannelse, i al fald ikke af væsentlig betydning, igennem denne politik.

Men alt dette er nødvendige forudsætninger for at skabe det klima, hvori danske erhverv kan tilpasse sig til den nye europæiske situation. Jeg er enig i, at uddannelsen af vor ungdom spiller en afgørende rolle for denne tilpasning. Må jeg have lov til at sige om uddannelsen, f. eks. den tekniske uddannelse, at vore tekniske skoler dog vist lader meget tilbage at ønske i henseende til at løse deres del af denne opgave. Men det hele må jo også ses ud fra barneskolens synspunkt. Jeg tror, at den skoleordning, som den højtærede undervisningsminister i de sidste dage har antydnet, og som vil føre til den udelte skole, vil betyde, at de læsebegavede børn mister et år; men i den udstrækning, hvori Danmarks læsebegavede ungdom mister et år, skal gå et år længere i skole end nødvendigt, mister landet en faktisk kundskabsstyrke, mister noget af sin evne til at løse de problemer i teknikken, i administrationen, i handelen og i erhvervslivet i det hele taget, som er en forudsætning for, at Danmark kan klare sine tilpasningsvanskeligheder.

Når det konservative folkeparti under debatten om skolen har peget på et obligatorisk 8. skoleår, er det ud fra den samme tankegang; at det er nødvendigt at styrke også den del af skolen, den del af ungdommen, hvad kundskaber angår, fordi den tid, vi lever i, den tid, vi skal arbejde i, kræver større kundskaber end tidligere tider. Vi har ikke råd til at eksperimentere, forekommer det os, på dette område, og vi kunne jo bede den højtærede undervisningsminister — men han er kanhænde også i dette øjeblik optaget af at studere morgenbladene i dag — om at se på, hvilke kommentarer den danske presse stort set har at knytte til de taler, han har holdt for lærerne. Han kan også læse Politiken, og har han læst den, behøver han i og for sig ikke at læse de andre blade, for jeg tænker, at det råd, Politiken giver, vil alligevel være det, han har lettest ved at anname.

Vi har ikke råd til eksperimenter, vi har ikke råd til fortsat at lade udviklingen gå